

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilogami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:
 Vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6 60
 pol leta 6 „ 60 „ 3 30
 četrt leta 3 „ 40 „ 1 70
 Posamične številke stanejo 10 vin.
 Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopisane naročnine se ne oziramo.
 Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsake vrste. Večkrat po pogodbi. — Večje drke po prostoru — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odločamo vsako odgovornost.

S O Č Č A

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič

Uredništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.
 Naročnina in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
 Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.
 „Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Ob občinskih volitvah v Gorici.

Tako žalostnih občinskih volitev, kakor letos, se nismo imeli v Gorici. Žalostne so bile gledé na piclo udeležbo v vseh treh razredih, žalostne pa tudi glede na okoliščine, v katerih se nahaja mestno gospodarstvo, z bog česar se išče v novih ali tudi v zopet izvoljenih starešinah odrešenike iz stisk in nadlog, ali se jih nikdar ne najde. Po volitvah smo tam, kjer smo bili poprej. „Zmagala“ je gospodujoča „liberalna“ stranka, kar pomeni, da ostane na našem magistratu vse pri starem. Ljudstvo je pokazalo dosti jasno svojo antipatijo do obstoječih neznosnih razmer v tretjem volilnem razredu, v drugem in prvem je bilo malo nedolžnega boja, inteligenca se je morala malce poigravati, konec pa je ta, da smo tam, kjer smo bili. „Partiti populari“ so delali sedaj dve leti preglavico gospodujoči „liberalni“ stranki. Pričakovalo se je, da izidejo iz njih, moške, ki bodo znali počasi začeti obracati mestno gospodarstvo na pravi tir, upalo se je, da pride z njimi nov duh v mestno palačo, ali upanje je splavalo po vodi, ostala je le prevara, „partiti populari“ so se letos poskrili. Zavladala je splošna brezbriznost, naj bo kakor hoče, si mislijo, moške, ki so „poklicani“, da sedijo v mestnem svetu, pa so istako brezbrizni; naj bo, kakor hoče, po tem se ravna tudi oni.

Mestno gospodarstvo je tako zavoženo, da menda ni več pomoči, da bi se naravnim putem prepričal polom, marveč vse diha pod vtisom katastrofe, katera mora priti prej ali slej nad Gorico. In kriva je gospodujoča laška „liberalna“ stranka pa vlada, ki je vrgla pred leti njej mestno gospodarstvo v roke. Od takrat dalje gre z mestom navzdol. Storilo se ni nič v povzdigo mesta, tujce se je prepodilo, uganjalo se je veliko protislovensko politiko, — no, poleg vsega brezdelja se je vendar tudi delalo, namreč — dolgove! Dolgov ima mesto toliko, da se mora človek s skrbjo vprašati, kam vendar so deli ves ta denar, vse te tisočake? Nič ni pokazati, dolgovi pa polno na vseh koncih in krajih, in v zadnjem času so prišli že na stališče tistega zadolženja, ko se začno

krpati dolgovi z dolgovi. To je malo pred polomom. Kadar zaide lahkomišljenec tako daleč, da plačuje svoje dolgove z novimi, katere dobi le še težko, tedaj se ve, da je blizu boben. V nekakem takim položaju se nahajajo „gospodarji“ na našem magistratu.

Umevno, da ni posebno vabljava taka družba, umevno, da se skrbni volilci ogibajo dati glasove možem, pripadajočim gospodujoči stranki, žalostno na tej stvari pa je to, da nimajo med seboj na sploh mož, ki bi mogli nastopiti ter narediti konec slendrijanu v mestni hiši in mestnem svetu pa začeti hoditi po drugih potih. Od nikjer jih ni, in zdi se, kakor da ti bilo zakleto, da ne more nikaka reč v naši mestni hiši naprej po redni poti. Vodovodno vprašanje n. pr. za Gorico rešiti, bi bila malenkost, ako bi bilo kaj dobre volje na merodajnih mestih ter bi izginilo koristolovstvo in komisijiranje; ali ne gre naprej pa ne gre, in dokler bodo sedanji mestni očetje vladali, ne pridemo do vode, dasi postaja potreba večja od dne do dne.

Ob volitvah se marsikaj obljublja in govori, ali ne drži se niti jedne besede. Zato pa se tudi le s težavo spravi v tretjem razredu v volilno dvorano 80 volilcev izmed 800. Kdo pa bo volil ljudi, ki gospodarijo mestu in prebivalstvu v škodo ter delajo neumljive dolgove!

Letos so klicali od nekkih stranij v boj tudi socijalne demokrate, češ, naj stopijo na dan s svojim programom ter postavijo svoje kandidate. Ali skandali med soc. dem. voditelji so jih poparili tako, da so obmolnili, drugi volilci so ostali v strani, in rezultat pravi „liberalni“ stranki: Tu imaš, to je tvoje. Ti si zavezila mestno gospodarstvo, tiraj isto še naprej, do propada, da boš nosila sama vso odgovornost. Tak vtis so napravile letošnje volitve. To je žalostno dejstvo, ali umljivo.

Dandanašnji pa so tudi naši mestni očetje z županom na čelu popolnoma osamljeni. Ni ga več človeka v solnčni Gorici, ki bi imel le jedno dobro besedo za nje; vse jih obsoja, vse se zgraža nad gospodarstvom v mestni hiši. Včasih so dobivali malce

obrambe v listih, ali tudi ti glasovi so potihnil, da tam, kjer se jih je nekdar, branilo se nastopa prav očito proti njim. Prav te dni ob volitvah je začel tukajšnji „Corriere“ prinášati članke, ki se bavijo s poročilom deželnega odbora glede na novo posojilo, katero je hotelo najeti mesto. Tim povodom se je sestavilo na deželnem odboru obširno izvestje o mestnih finančah od leta 1895. dalje. In to izvestje je pokazalo, da imajo na našem magistratu vse v neredu ter da premetavajo zneske po rubrikah tako, da se le končno rezultatih ne pokaže povsodi prevelika mizerija. V tem izvestju pa je rečeno med drugim kar naravnost, da mestna uprava ni popolnoma pravilna („che l'amministrazione della città di Gorizia non è perfettamente regolare“). Tuj denar mešajo med občinske zaklade, dolgovi so posojila itd. Pač hude, presenetljive obdolžitve, ki kažejo v polni luči, kaj vse je mogoče na goriškem magistratu.

Umevno, da vre med prebivalstvom, umevno, da vsak razsoden človek obsoja to imenitno gospodarstvo sinov dvatisočletne kulture, in umevno tudi, da se udeležuje volitev le toliko volilcev, kolikor jih baš nazehejo in pripeljejo in kolikor jih baš stoji v ožji zvezi z mestnimi očeti. Resitve pa od nikoder ni.

Razmere so take, da je tudi kar tako kmalu se ne bo, marveč se mora baraka popolnoma polomiti, krah mora priti — potem šele docela spregleda prebivalstvo, kako ne sme več biti v Gorici, in takrat šele se bo dalo začeti delati v blagor mesta in prebivalstva. Takrat pa mora priti v sporazumljenju vsega prebivalstva do zastopstva vseh slojev v mestu, tako, da bodo mestni očetje zastopniki vseh meščanov. Le tako pride nov duh v mestno hišo in z njim smisel za pozitivno delo v prid Gorice in njenega prebivalstva.

Da se proces popolnega propada in temu slededečega vstajenja pospeši, prav za to so „zmagali“ pri baš minulih volitvah „liberalci“ — „na celi črti“. Sami so vse zakrivali, sami naj nosijo odgovornost — ali hud

bo tisti dan v Gorici, ko se bo terjalo računov, ko se nastopi kakor en mož proti onim, ki so pahnili mesto v nesrečo in dolgove, in pustili isto skozi in skozi zanemarejeno, da bo treba trdega dela, da se modernizuje ter vsvari nekaj, kar bo vsaj nekoliko odgovarjalo novi dobi... Konstatujemo le še, da po onem dnevu hrepeni vsi prebivalstvo.

DOPISI.

Iz kožanske županije, 27. 5. 04. — (Odgovor dop. iz Kozane?) Kakor črne megle se vijejo gostobesedni iz trte zviti dopisi iz Kozane in iz dolnjih Brd (?) po „Gorici“ in „Pr. listu“. Iz teh reklamnih oblačkov se vsipa gosta toča, napravljena v dobro znani najeti kovačnici, po glavah mož čistega značaja, ki vzivajo neomejeno zaupanje od strani ljudstva. Strela šviga na resnico in pravico; črna tema pa si prizadeva, zagrniti laž in pokriti zvijačo. Politični cepci padajo v svoji fantaziji na poštene in ugledne posestnike proti-županove stranke. Divja strast (oprostite, g. dop., da rabimo Vaš izraz), katero rodi častihlepnost, sebičnost in fanatična azijska brezozirna politika, si je vzela za nalogo v svoji advokatski zagovornosti — seveda na podlagi podatkov, zajetih iz „čistega“ vira — izpodkopati ugled ter ocrniti možake, ki stoje na čelu volilne borbe za pravo in pravično stvar, tendenca logičnega zagovornika-dopisnika je, uveriti poklicane politične oblastnike, da je zamorec bel in solnce črno. Po merodajnih činiteljih pa, ker iz črnega morja torpede pokajo, se že tako očitim in jasnim lopovščinam in skandaloznostim ne more pritrčiti, odnosno jih protežirati.

Dop. je zlezal na mrtvo goro, od koder razkazuje „Goričinim“ in „Prim. l.“ citateljem, ki ne poznajo razmer, svoje po rji osmojene poljane, od koder sili pod klerikalno zastavo in milo moleduje do vernih volilcev za pridno skropljenje posmojenega trsja.

Kakor kažejo volitvena dejstva v Kozani in po stvarnem razsodilu vsebine „Goričinih“ dopisov, je kar ob jasnem dnevu našega dopisnika zapustila vodnica, t. j. res-

Trije mušketirji.

Napisal Alexandre Dumas.

Drugi del.

(Dalje.)

»Kakor vidite,« pravi milady, ko odide sluga, »je vse pripravljeno. Prednica ne slutí ničesar in meni, da prihajajo po me v kardinalovem imenu. Ta mož da poslednja povelja. Jejite najprej nekoliko ter pijte požirek vina, in potem se odpraviva na pot.«

»Da,« reče mehanično gospa Bonacieux, »odpraviva se na pot.«

Milady jej namigne, naj sede poleg nje, jej nalije majhen kozarec španskega vina ter položi pred njo kokošje prsi.

»Vidite,« reče, »vse nama je ugodno: že se bliža noč; ko napoči dan, bodeva že v svojem zavetišču, in nihče ne bode mogel slutiti, kje sva. Torej pogum! Vzemite kako stvar s seboj.«

Gospa Bonacieux povzije nekaj grizljajev ter omoči ustnice iz svojega kozarca.

»Pijte, pijte!« reče milady in vzame svoj kozarec, da ga nastavi na ustnice. »Storite kakor jaz.«

Toda v trenutku, ko se hoče doakniti z njim svojih ustnic, jej obstane roka iztegnena: začula je iz daljave peketanje konjskih kopit po cesti, ki se je bližalo; skoro zajedno se jej zazdi tudi, da čuje rezgetanje konj.

Ti glasovi jej preženo njeno veselje, kakor nas vzbudi odmevanje groma iz lepih sanj; prebledi in

pohiti k oknu, dočim vstane gospa Bonacieux trepetaje ter se opre z roko ob stol, da ne pade.

Ničesar še ni bilo videti, samo slišati je bilo dir, ki se je bližal bolj in bolj.

»O moj Bog,« pravi gospa Bonacieux, »kak šum je to?«

»Ali prihaja od najinij prijateljev ali pa od najinij sovražnikov,« pravi milady s svojo strašno hladnokrvnostjo; »ostanite, kjer ste, vam že povem.«

Gospa Bonacieux ostane na svojem mestu, nema, nepremična in bleda kakor kip.

Šum je postajal vedno močnejši, konji niso mogli biti oddaljeni več nego stoinpetdeset korakov; vzrok, da jih še ni bilo videti, je bil ta, da se je cesta ovijala. Vendar je bilo razločevati peketanje tako natančno, da je bilo mogoče šteti po udarcih kopit število konj.

Milady pazi z najbolj napeto pozornostjo; bilo je še tako svitlo, da je bilo prihajajoče možno razločevati.

Naenkrat zagleda na ovinku lesketajoče se klobuke in v zraku se viječe perjanice; šteje dva, potem pet, končno osem jezdecov; jeden izmed njih je jezdil pred njimi za dolžino dveh konj.

»Milady krikne na vse grlo. V one r, ki je jezdil na čelu, je spoznala d'Artagnana.

»O moj Bog, moj Bog,« vsklikne gospa Bonacieux, »kaj pa je?«

»To je uniforma gard gospoda kardinala; niti trenutka ne smeva izgubiti!« vsklikne milady. »Beživa, beživa!«

»Da, da, beživa!« ponovi gospa Bonacieux, toda ne da bi se mogla prestopiti le za korak. Vsled strahu je stala kakor prikovana k tlom.

Začuje se, kako jezdijo kavalirji pod oknom.

»Pojdite vendar, pojdite vendar!« vsklikne milady, poskuša vleči mlado ženo s seboj. »Skozi vrt moreva, hvala Bogu, še bežati, jaz imam ključ; toda hitiva, za pet minut bode prepozno.«

Gospa Bonacieux poskusi iti, napravi dva koraka in omahne na kolena.

Milady jo poskusi dvigniti in vleči s seboj, pa ne more.

V tem hipu se začuje drdranje voza, ki je zagledal mušketirje ter oddirjal. Takoj nato se oglasijo trije ali štirje streli.

»Zadnje pot, ali hočete priti?« vsklikne milady.

»O moj Bog, moj Bog, saj vidite, da mi odpoveduje moči, saj vidite, da ne morem iti. Bežite sama!«

»Bežati sama! Pustiti vas tukaj! Ne, ne, nikdar!« vsklikne milady.

Naenkrat obstane, njene oči se zablistajo; poničevši k mizi, izlije v kozarec gospe Bonacieux tekočino iz kapice v svojem prstanu, katero odpre s čudovito hitrostjo.

Bila je rudečkasta krogeljica, ki se takoj stopi. Nato prime s trdno roko kozarec in reče:

»Pijte, to vino vam podeli moči, pijte.«

In med tem približa kozarec ustnicam mlade žene, ki mehanično pije.

»Nisem se nameravala maščevati na ta način,« pravi milady ter postavi kozarec z zaničljivim smeh-

nica, pravica in dostojnost, zato se ni čuditi, da ta zagovornik laži in zvijače beži v svoji zdivjanosti (Vaš izraz!) za zbeglo resnico, vpijoc: kje si in kje te ni, da ti vrat zavijem!

Lisjakovemu dopisniku je dobro znano, kar tudi sam priznava, hoté ali ne hoté tu pa tam, da to, kar je dop. v „Soči“ v svojih dopisih iz kojsčanske žup. popisal in razodel, je gola in nespodbita istina; znano mu je istotako, da opravičeni vol. boj gor. str. nima nič skupnega s politikom, temveč, da je nespremenjeni gospodarski volilni boj, kojega je ta stranka že leta 1897. zavzemala napram brezobzirnemu absolutizmu in pogubni maščevalnosti na obč. polji; in da je ta nespremenjen volilni boj takrat, ko je še oseba županova zavzemala častno mesto v glavnem odboru narodno-napredne stranke, kot plod briske napredne ideje, in zaničevalec onih, pod plašč katerih ga je ravno ta volilna bitka prignala, v popolnem obsegu bil odobrovan od ravno iste strani, ki se mu je iz golj političnega naziranja, preziraje splošno občinsko korist, najljubeje v bran postavila.

Znano je že iz povsem stvarnih in na čisti resnici pisanih in v „Soči“ priobčenih dopisov iz naše občine, o katerih istinitosti je tudi sam g. dop. „Gorice“ več kot prepričan, da se niso one obč. vol., katerim naš dop. hozano poje, vrsile v obliki in soglasju postave in pravice; da niti voditelj (župan) ne pri predpripravih za iste niti dejansko pri teh, enako tudi tedaj ne, ko se je v nasprotju z ugovori vladnega zastopnika z motivacijo starokopitnih običajev upr. opravičenem do glasovanja, ni zavzemal korektnega stališča, tolmajn da bi zastopal jasno določbo § 23. o. v. Zato bi bilo pričakovati od pravicejuba-dopisnika, da bi nekoliko manj peska trosil v oči čitateljem „Gorice“ in „Pr. lista“.

Da ljudstvo govori, to Vas močno boli! Toda, ta ljudski glas, ki je božji glas, spremlja nele petorico ampak petdesetorico veljavnih in vgladnih posestnikov obširne kojsčanske žup. po začetni poti: za pravico in resnico v odstranitve, kar je rjastega v tej občini. Kaj se Vam zdi, g. dop., da posestnike, ki s svojimi krvavimi žulji polagajo v obč. jači, in ki se odločno in neustrašno vsled britkih skušenj potegujejo, da se z njihovimi novci pametno gospodari v splošno obč. korist — da je pa do tega možno priti, morajo na površje odločno nepristranske čile moči — je-li lepe od Vas, da nadevate tem tako ljubeznive priimke: svojat in divji strastneži?! In ako so ti z resničnimi razlogi opremljeno izjavo podali na pristojno mesto v zadevi obč. vol. z željo, da se iste završijo v področju vlade, ker tako zahteva ogromna večina davkoplačevalcev ter pravica in obč. korist, slično tudi mir in red, ne morejo imeti ti po Vašem mnenju vse zlomnjenje v glavah; pač pa je sklepati iz Vaših idej, da človek, ki se boji, da bi prišla resnica in pravica na dan, kot vrž križa, ne

more imeti svoja kolesca v glavi na pravem mestu niti č. svojo vest!

(Pride se.)

Iz Podbrda. — (Izjava.) Tukajšnji župnik Valentin Kragelj je čutil potrebo, zateči se k famoznemu „Obrambnemu društvu“, da mu isto popravi v „Soči“ od 25. t. m. s par „niresi“ nekaj, kar je vendarle res.

Župnik Kragelj je namreč že par dni predno je izšel „Primorski list“, podpisanim naznanil, da prinese „Primorski list“ dopis, katerega je omenil g. Andrej Munih v „Soči“ od 11. t. m.

Da zdaj župnik taji nekaj, kar je — morda v slabi uri — sam priznal pred pričami, za to treba že več nego drzno čelo.

Javnost naj potem sodi, koliko je vreden župnikov popravek v „Soči“ od 25. t. m., in koliko veljajo sploh popravki, katere kuje proslulo „Obrambno društvo“.

In če pri take vrste božjih namestnikih vera peša — kdo se bo čudil?!

Podbrdo, dne 26. maja 1904.

Ivan Stravs, podžupan,
Matevž Torkar, obč. starišina
Miha Kaltnekar, obč. čuvaj.

Iz Podbrda. — (V pojasnilo.) Da je tukajšnji župnik Valentin Kragelj „čuden“ mož, sem vedel že davno, vendar je dosegel s svojim „popravkom“ v „Soči“ od dne 25. t. m. največji rekord v tej „čudnosti“.

Mož je namreč bil tako nepreviden, da je sam oznanjeval že par dni poprej po krcmah, da prinese „Primorski list“ odgovor na dopis v „Soči“, katerega je župnik Kragelj meni pripisoval. Ne dosti temu, je meni samemu, na mojem domu, pripovedoval, da prinese „Primorski list“ v naslednji številki že imenovani dopis.

Kdo je torej provzročitelj predmetnega napada, sodijo naj čitatelji sami.

V koliko pa je župnika Kraglja smatrati resnim, naj navedem, da mi je o neki priliki, ko sem se občeval z njim, na moje vprašanje: Ali ni na Dunaju isti Bog kakor na Kranjskem (slo je namreč za postopanje klerikalne stranke na Kranjskem in na Dunaju) odgovoril, da ne!!!

Mislím, da je s takimi ljudmi pač nemogoča vsaka polemika.

Zato naredim rajši piko.

Podbrdo, dne 26. maja 1904.

Andrej Munih.

Iz Vipavske doline. — Glasilo naše bojevite po politični nadvladi in polni bisagi hlepeče duhovščine, znani puhli in piffrknjeni listič, kateremu so ljudje zrekli prav primerno „Prismojenec“, ima posebno piko na naše narodno in za blagor zapuščene slovenske reve vedno vneto in delavno učiteljstvo. Zadnji čas napada ta nam prepotrebni stan neka jetična oseba iz Dornberga. ka-

tero je poslala sv. cerkev zgago delat med naše ljudstvo.

Najprej moram temu človečetu povedati, da moramo kmetje izdrževati in plačevati vas in pa učitelje. Potem povem tej suhohi v imenu velike večine Vipavskega ljudstva, da nam duhovščina mnogo več požre nego učitelji in se to, da za učitelje stokrat rajše plačujemo, kakor za take zgage v črni suknji, ki imajo po 24 ur na dan časa, da delajo zdrabže in prepire. Učitelji tisto plačilo posteno zaslužijo, ker se morajo truditi kakor mi, če hočejo živeti; prečastita gospoda pa le lenobo pase in si polni svoje kase z našimi žulji. Če poslanci povisajo učiteljem plače za potrebo in kolikor je prav, mi jim ne bomo nasprotovali, ker spoznamo, da je potrebno. Njih plača pride spet nazaj med ljudstvo, vaših tavžentov pa nobeden več ne vidi, ko zginajo v globoki žakelj. Sicer kaj vas brigajo učiteljske plače! Koliko plačate vi davka? Mislím, da imamo pravico govoriti mi, ki plačamo. Tisto prasanje, da zakaj kmetje ne držimo skupaj, je prav dobro; res premalo držimo skupaj. Če pa mislite, da nas spravite skupaj pod klerikalno, protinarodno bandero, se zelo motite. Mi kmetje se združimo na podlagi kmetški, na narodni in napredni podlagi. Vaša stranka 2000 let ni nič storila za kmeta, ampak je pomagala plemeniti gospodi se tlačiti naš stan. Te sužnosti nas je rešil blagi Jožef II. Vaša stranka bi nas spet rada zasužnila. Ne bo nič! Imamo ljudsko šolo in cesarske postave, da ne pridemo vam in rzinim pivjavkam nikoli več v pesti. Dajte torej mir ter pustite nas kmete v miru in naše učitelje tudi. Rajši delajte, kakor dela kmet in učitelj, potem vas ne bodo prijemale take neumne muhe.

J. P.

Iz Vrtojbe. — Veselica v nedeljo se je vrsila v najlepšem redu. Pevci in igralci so z največjo natančnostjo rešili svojo nalogo v popolno zadovoljnost poslušalcev, — posebno čast so želi pri teški skladbi „Oj planine“, mešan zbor, da so jo morali ponavljati, za kar gre posebna hvala požrtvovalnemu pevovodji E. Komelu, kakor tudi vsem pevcem in pevkom.

Ravno tako so tudi igro tako precizno igrali, da je bilo smeha brez konca, — posebno gospica Gorkičeva, ki je prvič nastopila, je svojo vlogo jako častno rešila. — Sploh smo bili zadovoljni z vsem vspehom. Vrtojba je lahko ponosna na to veselico.

Obiskovalcev smo se nadejali več, ker so bili nekateri že preteklo nedeljo, — ko se veselica ni mogla vršiti radi slabega vremena; sicer pa prav domačinov bi se lahko več vdeležilo.

Domače in razne novice.

Imenovanje založnikom. — Gospod I. Medved, trgovec v konfekcijskem in

modnem blagu na Tekališču Jos. Verdija, je imenovan založnikom društva državnih uradnikov.

Računskim svetnikom je imenovan računski revident g. Al. Furlan v rač. oddelku visje dež. sodnije v Trstu.

Umrl je v ponedeljek zvečer v Opatjemselu nadučitelj g. Jernej Rayer, star 52 let. Umrl je nagle smrti. Blag mu spomin, preostalim naše sozolja!

Ispite učiteljske vsposobljenosti so napravili v Gorici gg.: Leop. Arko, Fr. Kuhar in Jos. Prijatelj in g.čne Mar. Curk, Jos. Maizel in Kat. Zega s slovenskim učnim jezikom in nemščino kot predmetom; s slovenskim in nemškim učnim jezikom Virg. Bratanič in Berta Knittl; s slovenskim učnim jezikom Kat. Bostjančič, Mar. Carli in Franja Orel.

Opozarjamo na veliko veselico v Kasovljah na dan 5. t. m. Pričakuje se obilne udeležbe od vseh strani.

„Narodni kolek“. — V nedeljo bodo kolekovane vstopnice za veselico v Kasovljah in St. Andrežu. S tem prične javno delovanje s koleki, ki je doseglo na češki zemlji najboljše vspehe in največje razširjenje. Opozarjajo se udeleženci teh dveh veselic, naj imajo pripravljena dva vinarja za „narodni kolek“, da ne bo preveč sitnosti pri blagajni z menjavanjem.

Dostavek uredništva. — Ako huče društvo „Adrija“, da se kaj priobčimo ter dopustimo, da se bo rabil ta kolek na veselicah naprednega značaja, zahtevamo polovico čistega dobička za zdaj pevski in glasbeni šoli. — „Sol. Domu“ ne nasprotujemo; vse naše „nasprotstvo“ je pasivnost. Klerikalci so uzurpirali to vzvišeno narodno nalogo le sebi, zlorablajo jo za svojo bankerolno politiko, ergo naj „Š. D.“ vzdržujejo. Ako tega ne morejo, naj se izjavijo. — Ni naša naloga, da bi jim mi lajsali na tak način prevzeto delo. — „Adrija“ pa tudi ni poklicana, da v tako delikatnem strankarskem sporu deluje za klerikalne težnje s pomočjo naprednih žepov. — „Narodni kolek“ ne bodi „klerikalni kolek“.

Občinske volitve v Gorici. — V ponedeljek je volil prvi razred. Izmed 542 volilcev so jih spravili na volišče 224. Izvoljeni so kandidati „liberalne“ stranke: Frantz A. 172, Mulitsch Jos. 157, Dörfler E. 156 glasov. Oglasil se je bil tudi v prvem razredu „odbor neodvisnih“ ter postavil kandidata: Al. dr. Pontoni, Iv. Sellinger, Fior. Salvaterra. Ta slednji pa se je hitro odpovedal vsaki kandidaturi.

Nadvojvoda Friderik je potovl s spremstvom v nedeljo 29. pr. m. mimo Nabrezine in Trziča v Benetke.

Razpisano je mesto funkcionarja drž. pravdnštva pri okr. sodnji v Cerknem. Letne remuneracije 500 K. Priglasila do 10. julija t. l. pri drž. pravdnstvu v Gorici.

(Dalje v prilogi.)

ljajem nazaj na mizo; »toda človek stori vsaj to, kar more.«

In po teh besedah odhiti iz sobe.

Gospa Bonacieux jo vidi bežati, ne da bi jej mogla slediti; bila je kakor oni ljudje, ki sanjajo, da jih preganjajo, pa zastonj poskušajo bežati.

Nekaj minut preteče, nato potrka nekdo strašno na vrata; vsak hip je pričakovala gospa Bonacieux, da se vrne milady, a ta ne pride nazaj.

Večkrat jej stopi na žareče vroče čelo mrzel pot, skoro gotovo iz strahu.

Končno sliši vrazenje mrežastih vrat, ki se odpro. Na stopnicah se oglase koraki in rožljanje ostrog. Bližajoči se glasovi se mešajo med seboj, in zazdi se jej, da je jasno čula izgovoriti svoje ime.

Naenkrat vsklikne veselja na ves glas ter pohiti k vratom; spoznala je d'Artagnanov glas.

»D'Artagnan, d'Artagnan,« vsklikne, »ali ste vi? Tukaj notri, tukaj notri!«

»Constance, Constance,« odgovori mladi mož, »kje ste, kje ste?«

V tem hipu se vrata s silo odpro; več mož plane v sobo; gospa Bonacieux se zgrudi na stol, ne da bi se mogla zganiti.

D'Artagnan vrže od sebe še kadečo se pištolo, ki jo je držal v roki, ter pade pred svojo ljubico na kolena; Athos vtakne svojo pištolo za pas, Porthos in Aramis potisneta svoja potegnena meča zopet v nožnico.

»Ah, d'Artagnan, moj vroče ljubljeni d'Artagnan, ti končno torej vendar prihajaš, ti me nisi varal, ti si tukaj!«

»Da, da, Constance, zopet sva združena.«

»Ah, dasi je rekla ona, da ti ne prideš, sem na skrivnem vendar upala in nisem hotela bežati! Ah, kako prav sem storila, kako sem srečna!«

Pri besedi „ona“ naenkrat vstane Athos, ki je mirno sedel.

»Ona, katera ona?« vpraša d'Artagnan.

»Moja somučenica, ki si je iz prijateljstva do mene prizadevala, odtegniti me mojim preganjalcem; ona, ki je pravkar zbežala, ker vas je imela za kardinalove gardiste.«

»Vaša somučenica!« reče d'Artagnan, ki je postal bledejši kakor bela tančica njegove ljubice. »O kaki somučenici hočete govoriti?«

»O oni, katere voz je čakal pred vrati, o ženski, ki se imenuje vaša prijateljica, d'Artagnan; o ženski, ki ste jej vse povedali.«

»Njeno ime, njeno ime!« reče d'Artagnan. »Moj Bog, ali ne veste njenega imena?«

»Da, da, izgovorjeno je bilo v moji prisotnosti... a postaja mi tako čudno... o moj Bog, v moji glavi je vse tako zmedeno; nič več ne vidim.«

»K meni, prijatelj, k meni! Njene roke so ledeno mrzle,« reče d'Artagnan, »slabo jej je; veliki Bog, izgubila je zavest!«

Dočim je klical Athos z vso močjo svojega glasu na pomoč, pohiti Aramis k mizi po kozarec vode; toda obstane, vidé strašno razburjenost Athosa, ki je stal z vstajajočimi lasmi in steklenimi očmi pred mizo ter opazoval jednega izmed kozarcev. Zdelo se je, da so ga obšle najstrašnejše slutnje.

»O,« reče Athos, »o, to je nemogoče! Bog ne dopusti takega zločina!«

»Vode, vode,« vsklikne d'Artagnan, »vode!«

»O uboga, uboga žena!« zamrmra Athos.

Na d'Artagnanovo poljubovanje odpre gospa Bonacieux svoje oči.

»Zopet se zaveda!« zakliče mladi mož. »O moj Bog, moj Bog, hvala ti!«

»Madame,« reče Athos, »madame, v imenu Boga, čegav je ta prazni kozarec?«

»Moj, gospod,« odvrne mlada žena s pojemajočim glasom.

»Toda kdo je nalil vino, ki je bilo v tem kozarcu?«

»Ona.«

»Toda kdo je ta ona?«

»Ah,« zdaj se spominjam,« pravi gospa Bonacieux, »grofica Winter...«

Štirje prijatelji kriknejo zajedno, toda Athosov krik prekriči vse druge.

Ta trenotek prebledi obličje gospe Bonacieux kakor smrt, silna bolečina jo vrže s stola, da omahne težko sopeč v Porthosove in Aramisove roke.

»D'Artagnan zgrabi Athosove roke s strahom, ki ga je težko popisati.«

»Kaj meniš?« pravi.

»Njegov glas je umiral v ihtenju.«

»Jaz menim vse,« odvrne Athos in se vgrizne do krvi v svojo ustnico, da bi ne vzdihnil.

»D'Artagnan, d'Artagnan,« vzdihne gospa Bonacieux, »kje si? Ne zapusti me, saj vidiš, da moram umreti.«

D'Artagnan izpusti Athosove roke, ki jih je še vedno držal krčevito v svojih trepetajočih, ter pohiti k njej.

Njeno obličje je izgubilo vso svojo lepoto, ki jo je imelo sicer, njene steklene oči niso vidеле že nič več, njeno telo je krčevito vstrepetavalo, pot jej je lil po čelu.

„Knajpovec“ peta številka je izšla včeraj s sledečo vsebino: Uho in njegovo negovanje, Kameni v našem telesu, Nekoliko svetov staršem, Krvavenje iz nosa, Na vrti, Negovanje otroškega okostja, O barvanih oblačilih, Jetika, Ranjeni ustni koti, Kuhinjska sol, Temperatura našega telesa, Brinove jagode (*Juniperus communis*). Raznoterosti in Za kuhinjo in hiso.

„Knajpovec“ izhaja zadnji dan vsakega meseca in velja na leto 2 K.

Vrtal koncert v hotelu Südbahn. — Prvi koncert preteklo soboto se je zadosno sponesel. Med navzočim odličnim občinstvom smo pa opazili veliko premalo naših ljudi. Vojaška godba je svirala same izbrane komade, med njimi tudi slovanske. — Prihodnji koncert bo v soboto od 8^{1/2}, zvečer dalje. — Park hotela „Südbahn“ je kakor nalašč za take koncerte. — Pivo se toči po enaki ceni kakor „pri zlatem jellenu“.

Na vrtu „pri zlatem jellenu“ bo konce: radi jutri, na praznik sv. R. T., po procesiji. Opozorjamo na to svoje citatelje v mestu in okolici.

„Solkanski Sokol“ priredi dne 3. junija t. l. veliko veselico z javno telovadbo na vrtu g. Alojzija Mozetiča v prid fonda za vsesokolski shod v Ljubljano. Natančneje vspeled sledi.

Porotno zasedanje. — Razpisane so za bližnje porotno zasedanje tudi tri tiskovne razprave, in sicer proti „Nuovi Ideri“ ter proti „Gazzettinu“.

Dornberski kaplanček Rejec je postal nad vse predrzen cloveček. V zadnji stev. „Prismojenc“ obira g. nadučitelja Križmana, g. Budina na jako grd način, potem pa daje lekcije g. županu, da je storil napako, ker je vzel g. Križmana za tajnika. G. župan pač hoče imeti red v občinski pisarnici, zato je izbral za tajnika moža, ki je kos takemu poslu. Prepirčan je vsakdo, da je delal g. župan prav — ali glejte! nekaj je zagrešil — kaplana Rejca ni sel prasiat za svet, k njemu ni sel po dovoljenje, da sme imenovati g. K. tajnikom. To je strašen greh, tega ču Rejec ne odpusti, in zato ga obira po umazanih predalih „Prismojenc“. G. župan pač lahko vidi sedaj, od koda izvira nasprotja in prepri v dornberski občini, in kateri ljudje so miroljubni! Ali ni nobene palice v Dornbergu, ki bi pregnala to predrzno pope iz občine.

Dva laška delavca pred sodnjo. — V neki gostilni v Rihembergu je bilo dne 23. marca t. l. več delavcev, laških in slovenskih. Jos. Arcon je vprašal akordanta Bern. Collorizia, zakaj mu ni izplačal plačila za en dan in pol. Iz tega se je razvil prepri in pretep. Lahi so šli petem ven, pa so streljali v gostilno z revolverji, notri so bili Slovenci. Tako so bili ti v veliki nevarnosti. Streljala sta Niko'aj Pietropavli, 26 let star,

in Edoardo Mascitti, 21 let star, oba iz Italije. Prvi je dobil 5 mesecev, drugi pa 4 mesece trde ječe s postom vsak mesec; po prestani kazni ju poslajo domov v Italijo.

Slaynost povodom prevrtanja bolnijskega predora včeraj je vspela sijajno. Boh. Bistrica je kazala praznično lice, vlak je bil okrašen. Slavnost se je vsrila po označenem vspeledu. Navzoči nadvojvoda Leopold Salvator si je ogledal vsa dela in priprave, zvečer je svirala pred njegovim stanovanjem godba 27. pešpolka iz Ljubljane. Vse okoli je bilo razsvitljeno. Peli so pod oknom tudi slovenske psmi. Navdušeni „živio“-klici. Razdelilo se je tudi nekaj redov. Povodom prebitja zadnje stene v tunelu sta govorila nadvojvoda in žel. minister. Najvojvodi je govoril tudi goriski dež. odbornik dr. Marani.

Romanje v Lurd. — „Slovenec“ naznanja, da je romanje v Lurd že zagotovljeno. Ker je svoj čas pisal, da se godijo ob onem času, ko dospajo slov. romarji v Lurd, navadno čudeži, vprašamo „Slovenca“, če je gotovo tudi že, da se bodo letos tam godili čudeži?!

Škropljenje cest. — Premalo se škropi ceste po mestu. V tem oziru se čuje dan na dan več pritožeb, ali vse je zaman. Sicer imajo na magistratu točne določbe, kako in kolikokrat se mora škropiti, ali za take določbe se ne brigajo, marveč delajo tudi tu tako malomarno, kakor povsodi.

„Sijonski čuvaji.“ — To je najnovejši naslov, kateri je dal „Prim. list“ izvestnim steklinovičem po deželi, priporoče vaje jim, naj pokončujejo „luteransko“ sv. pismo. Čuvaji pa, čuvaji! Ubogi Sijon!

Nesroča v Sesljanu. — V Sesljanu kopljejo materijal za zasipanje morja. To delo ima tvrdka Faccanoni in dr. Pripravili so bili velikansko mino z 20 tonelatami smodnika; zažgati so jo hoteli v nedeljo. Ali zjutraj je prišla nevihta, in tresčilo je v to veliko mino. Mina se je vzgala in zemlja in skalovje je letelo v zrak. Tam blizu je bilo več delavcev, med njimi tudi 14 letni Jurij Klobučar s Hrvaškega. Kamen, težek več nego kvintal, je padel na tega dečka, ter mu zdrobil obe nogi. Prepeljali so ga v Trst v bolnišnico, kjer so konstatirali, da ima zdrobljene vse kosti v spojnem delu života. Deček je kmalu na to umrl.

Veselica v Št. Andrežu. — V nedeljo dne 5. junija priredi „Pevsko in bralno društvo v Št. Andrežu“ veselico s plesom na dvorišču g. Petra Lutmana ob 4. pop. s sledečim vspeledom: 1. Parma, Mladi vojaki, godba, 2. Nagovor, 3. Loharnar, Naša pesen, mešan zbor, 4. Adam, „Bräuer von Preston“, godba, 5. E. Komel, Vrti Slovenec, možki zbor, 6. Šaljiv prizor, 7. Schubert, Am Meer, godba, 8. Mlado leto, mešan zbor, 9. Smetana, duet iz opere „Prodana nevesta“, 10. Kocjancič, Venec nar. pesni, možki zbor, 11. Strauss, Brzjavne depeše,

valček, godba, 12. Dve tašči, veseloigra v enem dejanju, 13. Ples, Pri veselici in med plesom svira vojaška godba. Vstopnina k veselici znaša 40 v, sedeži 1—5 vrste 40 v, ostali pa 20 v. Vstopnice k veselici bodo kolekovane z „Narodnimi koleki“ po 2 vinarja. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Zastrupil se je oni E. Fritz, o katerem smo poročali, da je bil prišel v Gorico z namenom, da si vzame življenje, in sicer so ga našli v Barkovljah pri Trstu mrtvega.

Sardele. — V zadnjem času so se pritoževali tržiski ribiči, da ni sardel, ali sedaj so se vrnile. Dne 27. pr. m. so jih ujeli le tržiski ribiči okoli 450.000, ne vstevsi druge, ki so imeli tudi prav bogat lov, po 70.000.

C. kr. kmetijsko društvo v Gorici ima na razpolago: Bakreni vitrijol angleški po 58 kron, žveplo z mleto po 14 kron, žveplo ventilirano po 18 kron, žveplo mešano z vitrijolom po 18-50 kron.

Prispevki

za zastavo „Goriškega Sokola“ in novo telovadnico.

(Dalje.)

Gosp. Anton Jeretič, Gorica	K	20—
„ Josip Mozetič, Gorica		13—
„ Miha Zega, Kanal		10—
„ Anton Devetak, Tolmin		10—
„ Anton Budin, Miren		6—
„ Ivan Doljak, Solkan		5—
„ Klančič Anton, Podgora		5—
„ Faganelli Mihael, Miren		4—
„ Jug Tomaž, Solkan		3—
„ Luka Križnič, Gorica		2—
„ Negrin Dom., Devin		1—
„ Štefan Bakersič, Devin		1—
„ N. N. v Gorici		1—
„ Peter Vovk		1—

Skupaj K 82—

Razgled po svetu.

Zadnje vesti z bojišča. — Današnja poročila zatrjujejo, da so Japonci že zasedli Daljni, in sicer da so se Rusi umaknili v vsej naglici, ko so pokončali del mesta. — Togo je poslal zopet več ladij pred Port-Artur, nekaj je poškodovanih, nekaj mornarjev ubitih, ker so Rusi pridno streljali na ladije. — V Mandžuriji baje prodirajo Japonci proti severu zapadu.

Deželni zbori. — Kakor se čuje sedaj, bo sklican ta mesec le česki deželni zbor, drugi pa bodo sklicani meseca septembra. —

Iz delegacij. — V seji avstrijske delegacije 27. pr. m. je koncem debate polemiziral poročevalec markiz Bacquehem glede politike na Balkanu. Ako se ustvari za krščansko prebivalstvo znosno stanje, tedaj je mir zagotovljen za dolgo vrsto let, in če

naslonejo nova vprašanja, ste sporazumni veselili odločni, da jih rešite sporazumno. — Zato se lahko z večjo mirnostjo gleda nasproti bodočemu razvoju stvari na Balkanu, nego je to razvidno iz izvajanj del. Fořta. Kar se tiče našega razmerja z Italijo, je konstatiral poročevalec z veseljem, da se izjave italijanskega ministra zunanjih stvari Tittonija v italijanski zbornici glede balkanske politike strinjajo z izjavami grofa Goluchowskega. Poročevalec je nato omenjal rusko-japonske vojne ter povdarjal, da so dogodki resni. Poročevalec je za svojo osebo mnenja, da ni bilo postopanje Japoncev povodom napovedi vojne korektno. Glede trgovinsko-političnih izvajanj dr. a Lichte je rekel govornik, da je bil že v zadnjem zasedanju delegacij mnenja, naj se prične z pogajanjmi radi trgovinskih pogodb in da se ima to vršiti na temelju načrta avtonomnega carinskega tarifa, akoravno nima se zakonite moči. Kar se tiče carinske zveze z nemško državo, deluje naša industrija bitstveno pod drugimi produkcijskimi pogoji in ni za tako zvezo pripravljena. — Poročevalec je mnenja, da zamoremo mirno in zaupljivo gledati nasproti bodočim pogajanjem o trgovinskih pogodbah in da zamoremo združiti naše želje, da bo spremljal ministra zunanjih stvari vspeh, ki ga je imel na polju zunanje politike, tudi na gospodarskem polju.

Naš cesar ne pojde na Angleško. — Cesar je moral opustiti nameravano potovanje na Angleško, ker ne more prenašati vožnje po morju. Mesto cesarja pa potuje v London oficialno nadvojvoda Friderik, ki je v posebno prijateljskem razmerju z angleško kraljevo rodbino. Cesar je podelil kralju Edvardu dostojanstvo avstro-ogrškega maršala in nadvojvoda bo ob tej priliki prinesel kralju v London znake tega dostojanstva.

V francoski zbornici je ministerski predsednik Combes izjavil, da je vlada zato odpozvala poslanika Nisarda, ker ni mogla dopustiti, da bi smatrala sv. Stolica navzočnost poslanika v Rimu za ugodno njenim zahtevam, katere pa vlada odklanja. Vlada je hotela odpraviti zastarane zahteve glede posvetne vlade papeža. Ni pa odpozvala vseh članov poslanstva, ker je Francija po konkordatu dolžna, pustiti tam osebo, ki rešuje tekoče posle. — Kar se tiče odpozvede konkordata in odprave poslanstva pri Vatikanu ter ločitve cerkve od države, je to stvar parlamenta. Z ozirom načina, kako naj se drže določbe konkordata, ne moremo več ostati na sedanjem stadiju. Ministerski predsednik je končno zahteval, naj se vsak predlog glede ločitve cerkve od države odloži in naj ostane na dnevnem redu samo vprašanje, ki je v razpravi. Odpoklic je bil odobren z veliko večino.

50-letnica železnice čez Semering. — 28. pr. m. so pričele slavnosti, ki bodo trajale ves teden, povodom 50 letnice, odkar je bila zgrajena železnica čez Semering.

»Za Boga, pokličite hitro ljudi; Porthos, Aramis, prosita pomoči.«

»Tu je vse zaman,« pravi Athos, »vse zaman; proti strupu, ki prihaja iz njene roke, ne deluje noben strup.«

»Da, da, pomoč, pomoč,« zamrmra gospa Bonacieux, »pomoč.«

Še enkrat zbere vse svoje moči, prime nato s svojimi rokami glavo mladega moža, se ozira nekaj časa vanj, kakor da je prešla vsa njena duša v njene oči, in pritisne ihte svoje ustnice na njegove.

»Constance, Constance!« vsklikne d'Artagnan.

Gospoj Bonacieux se izvije vzdih in se dotakne d'Artagnanovih ustnic kot poljub; ta vzdih je bila nedolžna in ljubezniva duša, ki se je dvignila proti nebu.

D'Artagnan je držal v svojih rokah samo še mrtvo truplo.

Mladi mož krikne in pade poleg svoje ljubice na tla, prav tako bled in prav tako otrpel kakor ona.

Porthos je plakal, Aramis dvignil roko proti nebu, Athos napravil znamenje križa.

V tem hipu se prikaže med vrati mož, skoro prav tako bled kakor oni, ki so bili v sobi, se ozre okoli sebe ter vidi gospo Bonacieux mrtvo in d'Artagnana omedlelega.

Prikazal se je v hipu zmešnjave, ki nastane po velikih katastrofah.

»Nisem se motil,« reče, »tukaj leži gospod d'Artagnan, in vi ste njegovi trije prijatelji, gospodje Athos, Porthos in Aramis.«

Oni, katerih imena je pravkar imenoval, so začudeno ozro v tujca, kajti zdelo se je, da pozna vse tri.

»Gospodje,« nadaljuje novodošlec, »vi iščete kakor jaz neko žensko, ki,« pristavi s strašnim smehljajem,

»ki je morala biti tukaj, kajti tamkaj vidim mrtvo truplo.«

Trije prijatelji molče, samo glas in obraz sta jih spominjala moža, ki so ga že videli; toda niso se mogli spomniti, pri kateri priliki.

»Gospodje,« nadaljuje tujec, »ker nečete spoznati moža, kateremu ste skoro gotovo dvakrat rešili življenje, vam moram pač imenovati svoje ime: jaz sem lord Winter, svak one ženske.«

Trije prijatelji vskliknejo začudenja.

Athos vstane in mu poda svojo roko.

»Bodite dobrodošli, milord,« reče, »vi ste našinec.«

»Pet ur za njo sem odpoval iz Portsmoutha,«

pravi lord Winter, »tri ure za njo sem dospel v Boulogne; za dvajset minut prepozno sem prišel v Saint-Omer, v Lilliersu sem izgubil končno njeno sled. Jezdil sem okoli ter izpraševal pri vseh ljudeh, ko sem videl vas dirjati mimo. Spoznal sem gospoda d'Artagnana. Klical sem vas, toda vi mi niste odgovorili. Hotel sem vam slediti, toda moj konj je bil preveč utrujen, da bi mogel dohajati vaše. In vendar se mi zdi, da ste došli kljub vsi svoji hitrosti prepozno!«

»Tukaj vidite,« pravi Athos ter pokaže na mrtvo gospo Bonacieuxin nad' Artagnana, katerega Porthos in Aramis poskušata vzbuditi k zavesti.

»Ali sta oba mrtva?« vpraša lord Winter z grozo.

»Ne, hvala Bogu,« odvrne Athos, »gospod d'Artagnan je samo omedlel.«

»Ah, tem boljše!« pravi lord Winter.

Res odpre d'Artagnan v tem trenutku svoje oči. Iztrga se Porthos in Aramis iz rok ter se vrže kakor blazen čez telo svoje ljubice.

Athos se dvigne, stopi s počasnim in svečanostnim korakom k svojemu prijatelju ter ga nežno ob-

jame. Ta se spusti v jok, a Athos mu reče s svojim plemenitim in prepričevalnim glasom:

»Prijatelj, bodi moč: ženske objokujejo mrtve, moške jih maščujejo.«

»O da,« pravi d'Artagnan, »da, če se gre za maščevanje, ti hočem slediti!«

Athos izrabi trenotek moči, ki jo je podelilo njegovemu nesrečnemu prijatelju upanje na maščevanje, v to, da namigne Porthosu in Aramisu, naj pokličeta prednico.

Prijatelja jo najdeta na hodniku, še čisto zmeden in pobito vsled tako mnogih dogodkov; poklicala je nekaj nun, ki se prikažejo res kljub vsem svojim samostanskim navadam v prisotnosti petih mož.

»Madame,« reče Athos ter vzame d'Artagnanovo roko v svojo, »telo te nesrečne žene prepuščamo vaši pobožni pazljivosti. Predno je postala anđelj v nebesih, je bila anđelj na zemlji. Ravnajte z njo kakor z jedno svojih sestri. Nekega dne pridemo nazaj molit na njen grob.«

D'Artagnan skrije svoj obraz na Athosove prsi in prične ihteti.

»Jokaj,« pravi Athos, »jokaj, ti srce, polno ljubezni, polno mladosti in življenja. Ah, jaz bi rad, da bi mogel tako jokati.«

In ljubeznivo kakor oče, tolažeče kakor svečenik, z duševno velikostjo moža, ki je mnogo trpel, potegne svojega prijatelja s seboj.

V spretnstvu svojih slug, ki so gnali konje, odide vseh pet v mesto Bethune, katerega predmestje je bilo videti, ter obstanejo pred prvo krčmo, do katere pridejo.

»Toda,« pravi d'Artagnan, »ali ne gremo iskat te ženske?«

(Dalje pride.)

Protektor slavnosti je nadvojvoda Rainer, navzoč ministerski predsednik Koerber, minister za železnice Wittek, načelnik generalnega staba baron Beck, predsednik južne železnice baron Chlumecky, itd. Vsem je dospelo 600 gostov. Stavbeni svetnik Koch je v svojem govoru poslavljaj Ghego, kateremu so odkrili spom. ploščo, ter se zahvalil nadvojvodi, ki se je od početka zanimal za železnico čez Semering. V svojem odgovoru je nadvojvoda povdarjal važnost te železnice za državo, ki je odprla pot do morja in postala velike važnosti za trgovino in industrijo.

Napad na vlak se je izvršil v noči od 23. na 24. t. m. na mostu med Hrusico in Dobjem na Gorenjskem. Zlikovec je izdrl močne deske ter jih položil preko tira. K sreči je bilo takrat mokro vreme, da vlak ni skočil iz tira. Zapri so železniskega delavca Janeza Ucekarja iz Dolskega, ki je na sumu, da je izvršil zločin.

Shod slov. visokošolcev v Pragi. — Pretekli teden se je vršil ta shod. Laški dijaki se ga niso udeležili, ker je osrednji odbor odobril stališče, da se mora zahtevati tudi slov. šola v Trstu. Resolucije zahtevajo češko vseučilišče v Brnu, slov. vseučilišče v Ljubljani, zadostno število slovanskih ljudskih, meščanskih in srednjih sol v vseh deželah, kjer prebivajo Slovenci, da bi vlada izpolnila prve slovenske kulturne zahteve in naredila konec dosedanjemu narodnemu nasilju, ki izpodkopava narodni razvoj. — Zahtevali so, da naj vis. c. kr. vlada prizna popolno reciprociteto vseučilišča v Zagrebu z vseučilišči naše državne polovice, in naj poskrbi, da ne bodo dijaki iz Bosne in Hercegovine prisiljeni s stipendijami in konvikti, da obiskujejo nemške visoke šole, ampak naj jih vlada podpira pri obiskovanju visokih sol.

Bolgarski list „Večerna Pošta“ je bil ustanovljen leta 1880. Te dni je slavil jubilej, ker je prišel do 30.000 naročnikov. Noben slovenski ali hrvatski list jih nima ni 3600!

V 20 letih se je osnovalo v Avstriji 5564 poljedelskih in obrtnih zadrug s 106 milijoni kapitala; produktivnih 1717, s 108 milijonov, kreditnih 2085 s 102 milijona glavnice.

Prvi človek je bil zamorec. — Iz zjedinenih držav Severne Amerike poročajo, da je zamorski škof Turner propovedoval svojim vernikom — bili so sami zamorci — in branil svojo črno raso. Rekel je, da Bog ni vstvaril v začetku belokožca, pač pa so bili prvi ljudje vsi črni. Ko so se pa razširjevali po svetu, so nekateri pobledeli, jeli se vsled tega povzdigovati nad druge in prezirate svoje črne brate!

122-letni veteran. — Glasom poročil iz Moskve, živi tam neki upokojen stražmaršar huzarjev telesne straže po imenu Andrej Schmidt, ki je bil rojen l. 1782 in je torej sedaj star 122 let. Spominja se še dobro carinje Katarine II. in l. 1812. se je bojeval pod Suvarovom. 122-letnemu veteranu služijo še vsi črti. Povodom zadnjega potovanja je bil vsprejet od carja, ki mu je podaril 500 rubljev.

Evangelij v Vipavi in okoli Vipave.*)

Zgodovinska črtica na podlagi deloma še neznanh dokumentov.

Spisal V. A. Schmidt, evangelijski župnik v Gorici.

(Iz nemškega rokopisa poslovenil I. K-č.)

(Dalje.)

Deželni odbor bi ne trpel od njega, da bi pričel v Vipavi „z nikdar uporabljenim ostrim“ osedaj po polno ma n e n a v a d n i m procesom“ verskega preganjanja; naj nikar ne misli, da bi se mogel radi tega opravičiti s knezovim ukazom; končno se mu še enkrat nujno zaukaže, „radi tega se ne prenačiti“, marveč „imeti krščansko potrepljivost“. Kako je bila pomembna takrat deželnemu odboru aktiva, je razvidno tudi iz tega, da so podpisali pismo vsi odborniki. Ta visoki pritisk na Lanthierija je bil od teh razmerah popolnoma opravičen in potreben.

Ta, čeprav utemeljena, vendar vsakakor čudna aktiva stanov proti Lanthieriju je bila še presežena po posredovanju, katero se je uvedlo na dvoru. Posebni položaj je pogojil poseben korak, še toliko bolj, ker deželni odbor ni mogel biti trenotek v nejasnosti, da je sedaj veljalo, odvrniti začetek protiprotestantske, v. alu dalje še se raz-

*) Glej št. 30. lani.

Najstarejše ure. — Delenje dneva v dvanajst dnevni in dvanajst nočni ur je zelo staro. Stari Egipčani so pridajali vsaki uri drugo ime, in vsako so simbolizirali n. pr. na kipih kot ženske (bočinje ur), med katerimi so nosile nočne „Jre“ zvezdo, dnevne pa solnce na glavi. Isto tako stara kakor število ur je pa tudi iznajdba ure. Egipčani in stari azijski narodi niso poznali samo solčnih ur, ampak rabili so tudi vodne in peščene sipne ure. Iznajdba vodne ure so pripisovali egipčanskemu bogu Phot, kateri je baje izumil stroj, ki je izpuščal 12 krat na dan v enakih presledkih vodo. Natančnejše podatke o urah nam je zapustil Plato (400 l. pred K. r.), kateri govori v svojih spisih o neki vodni uri, katera je bila združena z nekim instrumentom, in oznanjala vsako uro s harmoničnimi akordi. Vitruv pripoveduje, da je tehnik Ktesibios v Aleksandriji (l. 250 pred Kr. r.) izdelal vodno uro, katero so gonila zobčasta kolesa, in v kateri se je nahajalo celo kladivo. Censor Scipio Nasica je bil prvi, kateri je vpeljal ure v Rimu l. 145 pred Kr. r.; pozneje so se zelo razširile po rimskem kraljestvu. Govornikom pred sodnijo je bil čas govora po njih odmerjen. Severus Brätius je izdelal Teoderihu, kralju vzhodnih Gotov, uro z avtomatičnimi figurami, ki so naznanjale gibanje nebeskih teles. Bagdadski kalif je podaril Karlu Velikemu vodno uro, katera je vzbudila tačas veliko pozornost. Prvo uro, katero so gonila edino le zobčasta kolesa, je napravil baje nadškof Pacificus v Veroni v devetnajstem stoletju.

Vojna med Rusi in Japonci.

Kinčov.

„Reichswehr“ piše o bojih pri Kinčovu: „To so bili obligatni boji, ki se vedno v takih slučajih vrše pred trdnjavami, katere vsikdar izzevejo mobilni deli trdnjavske posadke z namenom, da se z napadajočim sovražnikom bore za vsako ped zemlje in ga s tem zadržujejo, da ne more napredovati, kakor bi sam hotel. Da so se Rusi umaknili, je v zmislu njihove naloge in se absolutno ne more smatrati kot zmaga napadalec, ki končno morajo z velikansko svojo premočjo prisiliti vsakega nasprotnika, da se mora umakniti.“ — Sicer je pa boj pred Kinčovom prav malo podoben japonski zmagi, ako je res, da so Japonci izgubili 10.000 mož, Rusi pa le 2000. Verjetno je to popolnoma, ker so se Rusi nahajali v utrjenih pozicijah in je znano, da v takšnih slučajih vedno več trpi napadalec, kakor napadenec!

O potopljenih in poškodovanih japonskih ladijah.

Iz Tokija se poroča, da so križarko „Kasuga“, ki se je pred Port Arturjem zalelela v križarko „Jošino“ in jo potopila, spravili v ladjedelnico v Saseho, kjer jo bodo poskusili popraviti. „Kasuga“ je zelo težko poškodovana, da se dvomi, da bi se dala popraviti. — Zatrjuje pa se, da je bila 15. t. m. pred Port Arturjem močno poškodovana tudi japonska oklopica „Jašima“, ki je 6 milj izven Port Arturja zadela ob mino. „Jašima“ je dolga 313 m, 22 m pa široka;

širjajoče vladne metode, z vso močjo. Za Vipavo so se potegnili, ali evangelij na sploh in Kranjsko v celoti naj se obvaruje.

Še dne 25. aprila je šla na kneza vloga. Podpisali so jo, razven deželnega upravitelja, tudi še vsi drugi evangelijski stanovi, („gospodje in deželani“), imela je vsega vkupe 12 podpisov. S tem je kvalifikovana kot akt prvega reda, ter je, kolikor prihaja v postev Vipava, edina vloga te vrste. Po vsebini ne podaja nič novega ter je le ponavljanje drugih prošelj, da odvrzamejo vse protievangeljske odredbe ter za prostost veroizpovedanja po pomirjenju v Brucku. Da pa se je ta stara vsebina opravila prvokrat in edinkrat na tako sistematično urejen način v obliki tako pomembnega državnega akta, to jej podaja vse pismene vloge jenake vsebine nadkrijujočo, stalno, jako pomembno, edino vrednost. Iz tega vzroka navajamo tu ta znameniti spis doslovno:

Visokost nadvojvoda, milostljivi gospod in deželni knez!

Vaši knežji Visokosti so najudanejši in v pokorni zvestobi naše moči vedno na razpolago.

Prinašamo Vaši knežji Visokosti v imenu stanov te častite dežele, ki pripadajo avsburškemu veroizpovedanju, v najudanejši pokornosti to-le: Podpisani deloma člani deloma

deplacma ima 12.517 ton s 14.075 konjskimi silami in 39 topov. Na krovu je prostora za posadko 600 mož. „Jašima“ je bila zgrajena l. 1896. — „Matin“ v Parizu pa je dobil iz Ljaojanga brzojavno sporočilo, da je pri Daljnem zopet zadela neka japonska vojna ladja na rusko podmorsko mino in zletela v zrak. Potopila se je v nekaj trenutkih. Podrobnosti še ni.

Japonsko brodovje je imelo v zadnjem času, kakor poročajo iz Petrograda, velike izgube. Razen tistih ladij, ki so se potopile, so bile pri Port Arturju težko poškodovane oklepnic „Fuji“, križarka „Azuma“ in tri torpedovke.

Kolkto sta močni ruska in japonska armada na bojišču. — Kakor sodi „Militärwochenblatt“ imajo Rusi na bojišču 154.580 mož in 386 topov. Na potu na bojišče je v Sibiriji 35.700 mož in 64 topov. — V Evropi je mobiliziranih 57.900 mož in 188 topov. Ko dospe vse to mostvo na bojišče, bodo Rusi razpolagali z 248.450 možmi in 638 topovi, Japonsko moč sodi list na 226.500 mož in 780 topov. Ako so te številke istinite, so moči precej enake.

Še poročila o Kinčovu.

Poročila glede zavzetja Kinčova so vsa pretirana. Boja se je udeležila posadka iz Kinčova in iz Talienvana. Rusi so branili Kinčov, dokler so orožje in živila v varnost spravili. V tem boju so Japonci izgubili kakih 12.000 mož. Rusi so potem zapustili Kinčov, ker nečejo svojih moči cepiti in pred odločilnim trenutkom obrabiti in pa ker nečejo, da bi bila brambna črta preveč razsežna.

Obektivni poročevalci priznavajo, da Rusi sploh niso mislili preprečiti Japoncem zavzetja Kinčova, nego so zavetje le zadržali toliko časa, da so topove, strelivo, in živila spravili v Port-Artur. Čim se je to zgodilo, so se Rusi v lepem redu umaknili na portarturške višave, med tem ko so Japoncem prepustili ravnino. Šele potem so mogli Japonci v Kinčov, ko jim tega ni nihče branil.

Kinčov.

Japonci so zasedli Kinčov, kar kaže, da se pripravljajo z vso resnostjo na obleganje Port-Arturja. Ali predno pride do tega, morajo imeti v rokah se Talienvan in pa Daljni. Dokler nimajo teh dveh pozicij, ni govora o kakem obleganju Port-Arturja. Soditi pa se da iz tega, da bo teklo še mnogo krvi pred Port-Arturjem ter da pade tam še obilo vojakov. Pri naskoku na višave pri Kinčovu so bili nekateri japonski batalijoni skoraj popolnoma uničeni. Od 17 pehotn ga batalijona je ostalo le 17 mož. Rusi so si prilastili takiko Japoncev ter streljali zlasti na častnike; toda tudi na ta način ni bilo možno ustavljati se prodiranju Japoncev, nego to je njihov pogum še bolj spodbudilo. Med japonskimi četami, ki so se najprve popele na utrbe, ni bilo več nobenega častnika, tako, da je prevzel poveljništvo neki podčastnik ter ukazal streljati iz zaplenjenih še nerabljenih topov na umikajoče se Ruse. — Dopisnik ruske brzojavne agenture je sporočil iz Mukdena: Z ozirom na to, da ni bilo možno braniti ruske pozicije na jugu Kinčev brez podpore brodovja, je imela ista samo

zavezni sluga tega dež. odbora, smo dobili od 23 v trgu in sodišču Vipava bivajočih v baš preteklih dneh ponižno prošnjo, da je bilo namreč onih 23 vseh po svetovalcu Vase Visokosti Lovrencu pl. Lanthieri, ki je gospodar v Vipavi, povabljenih ter se jim je resno reklo, med temi se je nekaterim tudi zapretilo z denarno globo 1000 cekinov v zlatu, da morajo s svoje pristopiti rimskokatoliški veri ter živeti v smislu iste po vseli postavah ter se imajo izkazati o tem s spričevalom vipavskega vikarja; ne smejo pa ostati nič več v svojem krivem in zapeljivem veroizpovedanju. Ako pa bi to vendar storili, potem bi morali v kratkem roku zapustiti sodnijski okraj vipavski ter iti s svojih domovanj. In tako smo bili s krščanskim stokom ponižno naproseni, naj se zavzamemo mi deželni stanovi naših obdoložnostnih služabnikov, verskih sodrugov in članov v srčni bolesti, ki se jim je pretila, iz krščanskega usmiljenja, ter jim pomagamo tako, da na podlagi slovednega resilnega verskega pomirjenja v Brucku morejo ostati ne nadlegovani v svoji vesti kakor tudi v vsem svojem v miru in nemoten.

(Pride še.)

demonstrativen značaj. Ta pozicija je bila oborožena s topovi, ki so bili l. 1900 vzeti Kitajcem ter le slabo preskrbljena z municijo. Položaj se ni vkljub temu spremenil, da so Japonci zavzeli te pozicije, ki so pa pri tem imeli velike izgube.

Pri Navšavu.

„Daily Telegraph“ ima iz Tokia poročilo: General Oku je poročal o bojih pri Navšavu: Naskok je pričel 25. t. m. o polnoči. Štiri naše vojne ladije so nas podpirale iz kinčuskega zaliva. Sovražnik je skozi 3 ure silno streljal iz topov, zlasti z višine pri Daljnem; poskusal je tudi izkrcati čete, kar se pa vsled našega prodiranja ni posrečilo. V najhujšem ognju je stala tretja japonska divizija, ker se je ruska pehota trdovratno branila. Pehota prve divizije je sicer napredovala z veliko hitrostjo, imela je pa velike izgube. K sreči so zatele vojne ladije zopet streljati na levo rusko krilo. Četrta divizija je tedaj s silnim trudom naskočila levo rusko krilo in dospela na višine. Prva in tretja divizija ste naskočili ruske prekope in utrbe, kjer se je boril mož z možem. Ruske čete so se umaknile. Japonci so vjeli več častnikov in vojakov ter zaplenili mnogo pušk, municije in 50 min.

Črnomoško brodovje.

Iz Petrograda je došla presenetljiva vest, da je črnomoško brodovje popolnoma armirano in pripravljeno za odhod. Kam namerava odpluti, se ne pove, sklepa pa se, da sigurno odide na Daljni Vztok. Ako Turška prehoda skozi Dardanele ne bo prostovoljno dovolila, si bodo Rusi pot sami izsilili, ako treba tudi z orožjem v roki. Črnomoška eskadra, ki je pripravljena za odhod, obstoji iz 31 vojnih ladij.

Razna poročila.

V četrtek in petek so pokopavali Japonci mrtvece pri Kinčovu, vendar jih je ostalo še na stotine nepokopanih. Poroča se, da je prišel v Mukden posoben japonski odposlanec izposlovat premirje, da bi mogli Japonci mirno pokopati svoje pri Kinčovu padle vojake. — Kuropatkin namerava iti na pomoč Port-Arturju ter tako napasti drugo in tretjo japonsko armado na poluotoku Liaotung za hrbtom. Ako drži dotle Daljni in Talienvan, potem pač ne pojde tako lahko z zavzetjem Port-Arturja kakor si domisljujejo Japonci. — Rusi so zapustili Nanknau-ling in Sansiliju ter se umaknili proti Port-Arturju, 400 mrtvih so pustili, Japonci pa bje najmanj 3000, če ne okoli 10.000, kakor poročajo angleški listi. — Sodbe o pomenu Kinčova v strategičnem oziru so napačne. Usoda Port-Arturja ni odvisna od Kinčova. Rusi niso Kinčova do zadnjega branili, ker bi Japonci lahko z ladij ta kraj neprestano bombardirali. — Iz Ljaojanga se poroča, da je v ondotnem okolisu več bojev med kozaki in japonskimi dragonci. Rusi so Japonce prepodili. Ruske izgube so neznatne. — Poročila iz Harbina javljajo, da se je bitke za Kinčov udeležilo 40.000 Japoncev. Z do 24. t. m. so Japonci pri Kinčovu izgubili kakih 10.000 mož in morali prositi premirja, da pokopljejo mrtlice. Japonci so baje zasedli Daljni.

Nekaj izkušenj v industriji gledé na naše politično in gospodarsko življenje.

(Ponatis dovoljen le proti naznanilu vira).

(Dalje.)

Nastopno posnemam iz prvega poročila, ki je bilo sploh priobčeno o deželnogospodarskih razmerah Bosne, in sicer leta 1893. od g. Avgusta Bautz-a, nadzornika deželnogospodarske postaje.

Ker pred okupacijo dežela ni bila znana in tudi ne ljudje, in ker se je avstrijska vlada prepričala, da ljudstvo noče nicesar slišati o nas, da da je celo prejšnje vladanje hvalisalo proti sedanjemu, zatogadelj vlada ni mogla drugače nego jako počasi in previdno tako tako korak za korakom učiti ljudstvo, da je boljša ter pri tem istotako previdno studirati ljudstvo. Tako postopanje vlade je pa tudi obradilo sadove, in vlada in ljudstvo moreta biti zadovoljna z njimi. Jaz ne hlegim po juridičnih studijah, meni so ljubši praktiki in tehniške studije; ali ako se pogleda veliko ozemlje od Bosanskega Broda do Gruz, kakošno je bilo pred okupacijo in sedaj, se mora vsakdo nehote odkriti avst. juristu. Ta je naredil v kratki dobi lukaj prave čudeže. V Bosni in Her-

cegovini ni bilo nikake gruntovnice, nikakega gozdarskega zakona, nikakega lovskega zakona, ne živinozdravniškega, ne šolskega, itd., s kratka: vse se je moralo šele napraviti ali pa obstoječe, kakor turški zakon o gozdarstvu, odpraviti. Poleg tega ni bilo mogoče kar na kratko prenesti v Bosno avstrijske zakone, marveč je bilo potreba se le prilagoditi vse jako različnemu značaju Bošnjaka. Bojevati se je bilo s pravim konglomeratom naziranj in veroizpovedanj, in vse prebivalstvo je bilo nezaupno do skrajnosti. Kaj čuda, da se je doseglo vspehe le počasi, ali ti obstojijo dandanašnji. Zato gre priznanje tej upravi, jurist je položil tu veliko in dobro podlago, sedaj pa k dejstvu.

Se le leto 1886. zaznamuje pričetek deželno-gospodarskega zboljšanja. V tem letu je postavila deželna vlada za poskus na državne troske 2 vzorni kmetiji, in sicer precej narazen drugo od druge, jedno v Modriču na Posavini ob slavonski meji, drugo pa v Gacku v Hercegovini ob črnogorski meji. V letu 1888. se je napravila tretja vzorna kmetija v Livnu v Bosni ob dalmatinski meji. Vidi se, da pri teh vzornih kmetijah je bila merodajna bližina ob meji. S temi kmetijami se je hotelo prebivalstvo opozoriti na racionalno obdelovanje zemljišča, nabaviti si boljše orodja ter ineti plemenitejšo živino, s kratka vsejati z vzgledom seme za kaj boljsega. Mlade Bošnjake, ki so se prostovoljno oglasili, so naučili rabiti boljše orodje, kazalo se jim je ravnanje z boljšo živino, in glej leta 1893. je bilo treba napraviti četrti vzorno kmetijo v lidžu pri Sarajevu. Te kmetije so vzbudile toliko veselo zanimanje, da so jim dali oficijelen naslov „Deželnoerarične kmetijske postaje“ ter so se vedno bolj razvijale, tako, da so sprejeli v Gacku 15, v Livnu 30, v Modriču 30 in v lidžu po 25 mladih Bošnjakov na leto ter so naredili 3 letni tečaj. Na postajah v Livnu in Gacku se je uvedlo v glavnem gorsko kmetijstvo in moderno planšarstvo, v lidžu so se bavili v glavnem z mlekarstvom in zelenjadjo in svrhu preskrbe bližnjega glavnega mesta Sarajevo, v Modriču pa so gojili živinorejo. (Pride še.)

J. Rollett.

Književnost.

Janka Kersnika „Zbrani spisi“. — V založbi L. Schwentnerja je izšel nov sesitek zbranih spisov Janka Kersnika, in sicer III. zvezka drugi sesitek. Ta obsega povesti „Jara gospoda“ in „Očetov greh“. Cena broširanemu izvodu 2 K 50 vin., po pošti 2 K 70 v.; v platno vezana izdaja stane 6 K, v pol francoski vezbi 7 K, po pošti 30 vin. več.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervozni boleznih, naj zahteva knjižico o teh boleznih. Dobiva se zastoj in franco v priv. Schwann-Apotheke, Frankfurt a. M.

Prva koncesijonirana delavnica z motornim obratom za fino mehaniko, fiziko, matematika, optiko, fino brušenje in poliranje itd. Vpeljava strelododov, brzovjavov, hišnih telefonov, plina in vode.

Poprave se izvršujejo hitro in po cen.

Ivan Potočnik & A. Hügel
Gorica, za vojašnico.

Precizijska delavnica predmetov za merjenje.

Bogata zaloga raznih predmetov za razsvetljavo za plinovo in električno luč.

Posamezni deli za električno, plinovo vodno in parno vpeljavo Pumpe, železne in kovinske cevi. Zaloga mesarskega o odja, kuhinjskih nožev, brijskih britov, skarij itd.

Razp. siljatev na deželo se izvrši hitro in po cen.

Anton Potatzky v Corici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBSČINE za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanko za šivalno stroje.

POTREBSČINE za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne knjižlice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost: Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35 8

Hotel pri zlatem jelenu.

v četrtek dne 2. junija
bode na vrtu

dopoldanski koncert

od 10¹/₂ do 12¹/₂ popoldne

Svira vojaška godba. Dstopnina prosta.

„Goriška ljudska posojilnica“
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Nadzorstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 26. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge obrestujejo po 4¹/₂%. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po 5%. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila: na najizjbe po 5¹/₂%, na varščino ali zastavo 6%, na menice 6%. Glavni deleži koncem leta 5¹/₂%.

Stanje 31. dec. 1903. (v kronah): Članov 1777 z deleži K=123.644. — Hranilne vloge 1.416.573 66. — Posojila 1.471.650 42 — Vrednost hiš 162.162 93 (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 70.125 85.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.
Telefon št. 79.

Gorica * Gorica
Klima ično zdravišča.
Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljudskega vrta. — Hotel prvega reda. — V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvetjava. — Električni avtomobil-omnibus k vsem brzovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotičnim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašč za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

Gorica * Gorica
Hôtel
„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti nadškofjski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verandami. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. Domača in ptuja vina. Izvirno pilzersko «prazdroj»-pivo.

Christofle & Co.
c. in kr. dvorni založniki

Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.

Težko posebrnjeno
namizno orodje in posodje vseh vrst
(žlice, vilice, noži itd.)
Pripoznani najboljši izdelki izredne trpežnosti.
Največja izbira najlepših modelov.

Ilustrovan cenik na zahtevanje.

Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje izvirnosti vtisneno gornjo varnostno znamko in ime Christofle.

Po tovarniških cenah

razprodam radi počez zimske sezone vse zaostalo zimsko blago kakor:

Za dame:
Krasne okraske za obleke, arakove, svile zadnje novosti za bluze, pajcolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solčnike, bluze, čevlje, vse potrebsčine za obleke, kakor: podloge, sukanec, svilo, gumbe, vezenja, zaponke itd.

Za gospode:
Raznovrstno belo in barvano perilo najbolj vrste, jopice za hribolazce, kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozarja
prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznana najboljih modercev vsake cene.

Za vsakega najbolje naložen denar posebno pa z ozirom na vedno dvigajoče se cene vsega volanenga in bombažastega blaga.

J. Zornik Gorica, Gosposka ulica šte. 7.

Prosilva zahtevati listke!!

Največja zaloga vseh stavbnih potrebsčil, kakor: cement, starbne nastelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber **kuhinjskega in hišnega orodja, pečij, štedilnikov** po brezprimerno nizkih cenah.

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec v Gorici
pred nadškojfo št. 11.

Edina zaloga stavbnih nositeljev v Gorici.
Pocinkana žica za vinograde po znižanih cenah!
Pozor!
Eno krono nagrade
izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdil najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 K blaga.

Prosilva zahtevati listke!!

Zaščitna znamka: SIDRO.

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznana kot izvrstno bolj nblažujoče maslo; za ceno 80 h, kron 1.40 in 2 kroni se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo vedno le v originalni steklenici z našo zaščitno znamko s "SIDRO" namreč, iz RICHTERJEVE lekarne in vzame kot originalni izdelek le tako steklenico, ki je previdena s to zaščitno znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“
v PRAGI, Elizabethtgasse št. 5.
Dobi se v lekarni
„Pri Zvezdčarju“ Robert Kasper, Talmis.

Karol Draščik
pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jake zmernih cenah.

Anton Pečenko
Vrina ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča

priprava belih in črnih vina iz vipavskih, furlanskih, briških, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Fran Obrdank
(prej Jos. Hrovatin)

sodovičar

v Gorici, ulica Torrente h. št. 10

priporočam svoje sifone in pokalice, katera imam vedno v zalogi po zmerni ceni.

C. kr. privilegirani aparati za krojiti obleke

M. Poveraj
v Gorici, na Travniku št. 5.

Civilna, vojaška in uradniška krojačnica I. vrste.

Velika zaloga vsake vrste blage za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarov, gotovih oblek, perila vsake vrste, vso paradno pripravo z orožjem za vojaški in uradniški stan.

„Sokolska“ kompletna obleka popredpisu K 35.—. Na obroke K 36.—. Obleke za birmance od 7 kron naprej; za dečke od 3—9 let od 2 kron naprej; za gospode od 17 kron naprej; hlače za delavce od 2 K naprej.

Novi aparati, s katerimi lahko vsakdo brez pogreška reže obleko v 40 velikostih.

Cena le 10 kron.

Garantiran pristen brinjevec
prodaja
po 2 K liter in po K 160.— hektoliter

Ante Subašić
v Primoštenu (Dalmacija).

Kerševani & Čuk
v Gorici
v ulici Riva Castello št. 4 (konec Raštelja).

Priporočata slavn. občinstvu iz mesta in z dežele

svojo mehanično delavnico, zalogo šivalnih strojev in dvokoles iz tovarne „Puch“ ter drugih sistemov.

Sprejemava vsako popravo in rekonstrukcijo bodisi šivalnih strojev, dvokoles pušk in samokresov.

Vsako popravo, šivalni stroj ali dvokolo jamčiva.

Z ozirom na najino dolgoletno skušnjo, zagotavljava, da so izdelki najine zaloge najboljše vrste in trpežni, ter izvršujeva vsako popravo bodisi šivalnih strojev ali dvokoles točno in dovršeno.

Posojujeva tudi dvokolesa.

Edina slovenska kleparska delavnica
v Gorici

Karol Čufer
ulica Sv. Antona št. 1.

Se toplo priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi za izdelovanje vseh kleparskih izdelkov, kakor cevji za vodo, žlebe za postopja, kuhinjske priprave itd. Prevzame tudi vsako popravo po zmernih cenah. Zagotavlja točno postrežbo in pošteno delo.

Izdeluje tudi zlate napise za trgovine.

Veliki požar!
zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

novi sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnice nepotrebno!

R. A. Smekal
Zagreb,

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev.

1129 odlikovanj!

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Javno priznanje

zavarovalnej zadrugi „**Croatija**“ ki mi je požarno škodo moje vile v Zelengaju vestno precenila in znesek

kron 4286.24

kulantno izplačala.

Zagreb, 16. maja 1904.

Za Marijo Bučar
Dr. Fran Bučar l. r.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga
z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilna vloga obrestuje po 4%, — večje stalne, naložene najmanj na jedno leto, po 5%. — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje

Zadružniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. avgusta 1903:

Delež: a) podpisani	K 1.210.300.—
b) vplačani	405.188.—
Dana posojila	1.631.164.—
Vloge	1.203.438.—

Vsakovrstna zanesljiva semena

kakor: domače, lucerne ali nemške in rudeče detelje; velikanske bele rudeče in rumene pese; repno seme; raznih trav in vseh vrst salat se dobivajo po nizkih cenah pri

== Josipu Kordinu v Ljubljani, ==
pred skofijo št. 3.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani

naznanja slavnemu občinstvu, da je otvorila z dnem 1. maja t. l. svojo zalogo piva za vso Goriško in Gradiščansko v Gorici ter isto poverila gosp. **Anton Ivanovemu Pečenku-tu**, Verdijevo tekališče št. 8 v Gorici, kamor naj se vsa naročila na priznano dobro pivo odpošiljajo.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalje: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa posojila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarna so v lastnej bančni hiši Gospodskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

DENAR po 4%

Amortizacijsko posojilo ponujamo na 15 do 65 letno odplačevanje potom prvih kreditnih zavodov iz Budimpešte in inozemstva do 2%, cenilno vrednosti proti vknjižbi na I. in II. mesto.

Osebn kredit! Duhovnikom, častnikom, državnim in zasebnim uradnikom trgovcem, obrtnikom s porokom ali brez poroka na 1 do 15-letno odplačevanje. Izvršuje se hitro kulantno in diskretno.

Konverzija bančnih in privatnih dolgov

== Meller Lajos és Társai ==
bančni zavod
Budimpešta, Ul. Dávid-utca 15.
(Protokolirana tvrdba.)
(Prosi se marko za odgovor.)